

søger at skaffe sig en Køber. Han laaner ham de fornødne Penge og tager sig betalt i forhøjet Jordpris. Naar Folk have fortalt mig denne Historie, har jeg altid spurgt: Kender De noget bestemt Sted, hvor saadant er foregaaet? Men jeg har endnu aldrig truffet nogen, som kunde paavise, at der og der er det foregaaet — men de havde hørt det, og det var ganske vist, for de havde det fra meget paalidelig Kilde. De havde det altid paa anden Haand. Det ærede Medlem synes nu at have det fra første Haand og mente endog, at de fleste Medlemmer af Tinget kende lignende Tilfælde. Jeg tør paastaa, at der er meget faa Medlemmer, om der overhovedet er nogen andre end det ærede Medlem, der kende den Slags Tilfælde. Det kan meget godt være — jeg bestrider det ikke —, at saadanne enkelte Tilfælde findes, men jeg er, som sagt, overbevist om, at det er urigtigt, at det skulde være noget saa jævnlige forekommende, at Medlemmerne i al Almindelighed kendte sligt. Det vil være ret vanskeligt at bære sig saaledes ad, for Landarbejderen skal i sit Andragende godtgøre for Kommissionen, at han ejer det fornødne Beløb, og ikke alene det, han skal oplyse, paa hvad Maade han har faaet Beløbet tilvejebragt. Hvis noget saadant som af det ærede Medlem omtalte foregaa, kan det derfor kun foregaa paa uærlig Maade, og enhver Ansøger underskriver jo en Erklæring paa Tro og Love om, at hans Oplysninger ere fuldt ud rigtige og afgivne uden noget som helst Forbehold.

Jeg er tilbøjelig til at tro, at det Tilfælde, som det ærede Medlem fra Sæby (Anders Nielsen [Hjørring Amts 2den Valgkreds]) nævnte, er endnu sjældnere, nemlig, at der gives Vilkaarspenge. Det har jeg ganske vist ikke hørt før. Naar Kommissionerne tage Sagen alvorligt — og det vil jeg tro, de overalt gøre —, vil det være meget vanskeligt at føre den Slags Ting igennem. At det skulde være almindeligt, er noget, enhver maa kunne sige sig selv ikke kan være Tilfældet, for hvis den Slags Misbrug ofte gik i Svang, havde Statskassens Tab i Løbet af de 8 Aar været et andet end 6,870 Kr. Det kunne de Herrer være sikre paa.

Der er fra forskellige Sider, navnlig af det ærede Medlem fra Skanderborg (H. Rasmussen), blevet fremhævet, at Sælgeren havde større Fordel end Køberen, og at Husmændenes Jord var dyr og daarlig. Det ærede Medlem fra Hornslet (N. P. Jensen) har ret udførligt udtalt sig om

dette Spørgsmaal, og jeg synes, han har rammet en Pæl igennem denne Paastand, som der slet ikke er ført noget Bevis for. Og det, jeg før nævnte, at der er saa faa Tab, er heller ikke et Bevis for, at Husmændene faa dyr og daarlig Jord i Forhold til den Pris, de give derfor. For ellers skulde det sikkert nok vise sig gennem det Tal, som angiver Tabet. Og hvorfor skulde man tro, at det skulde være dyr og daarlig Jord i dette Tilfælde? I alle andre Tilfælde, hvor der er Tale om Køb og Salg af Jord, er der ingen, som blander sig i det. Køber en Mand Jord for dyrt, faar han Lov til at betale den. Netop i dette Tilfælde blander der sig andre deri. Kommunerne afgive en Erklæring, og Amtskommissionerne undersøge Forholdene, og jeg antager, at det omtrent er saadan overalt — saadan er det i alt Fald hos os —, at Kommissionerne meget ofte, selv om ogsaa Sogneraadene finde, at Jordprisen er passende, finde, at Jordprisen er for høj, og det er hos os i mangfoldige Tilfælde lykkedes at faa denne Jordpris nedsat, og hvor det ikke er lykkedes, have vi sagt Nej. Jeg tror, at Kommissionerne i saa Henseende have hævdet Landarbejdernes Interesser fuldt ud, saa netop her er der en større Sikkerhed end ved Køb og Salg af anden Jord for, at man ikke køber for dyr eller daarlig Jord. Naar vi i det Amt, hvor jeg er Medlem af Kommissionen, hvert Aar have maattet sige Nej til mellem $\frac{1}{3}$ og $\frac{1}{4}$ af samtlige Ansøgere, har det væsentlig været, fordi der var Tale om for dyr Jord eller for daarlig Jord.

Det ærede Medlem fra Sæby (Anders Nielsen) udtalte, at Statskassen ikke burde have noget Tab ved disse Jordlodder. Naar han imidlertid nævnte, at man kunde laane Penge til $2\frac{1}{2}$ pCt., vil jeg meget tilraade den højtærede Finansminister at give det ærede Medlem et udmærket aneligt Honorar for blot at skaffe Statskassen nogle Millioner til 3 pCt. Men Statskassen har her i Virkeligheden et meget betydeligt Rentetab, og efter min Mening betydeligt større, end det burde være og behøvede at være, netop fordi vi have denne mærkelige Ordning med Deling af Laanet, som blev indført i 1904. Det var den daværende Finansminister, den fine Finansmand Christopher Hage, som den Gang tvang dette igennem mod det samlede Udvalgs Ønske, og jeg tror, man netop derved foraarsagede, at Statskassens Rentetab betydeligt forøges.

Det ærede Medlem fra Sorø (Poul